

No 31.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Jana z Maty.
Czw. św. Awolonii P.
Piąt. św. Scholastyki P.
Sob. Obawienie NMP.
Niedz. św. Eulalii P.
Pon. św. Dobrosława.
Wt. św. Walentego K.

Wschód słońca: godz. 7 m 34
Zachód słońca: godz. 4 m 58
Dług dnia: godz. 9 m 22
Przybyło dnia: 1 m 49

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k.
Półrocznie „ 3 „
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sroda, dnia 8 lutego 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENI: „Nadesłane” na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz polski. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitwy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyi uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr Polski (Al. Zelwerowicza), Cegielniana 63. Od czwartku, dnia 9 go b. m. szereg gościnnych występów **WANDY SIEMASZKOWEJ** „Niech żyje życie”, „W sieci”, „Hedda Gabler”, „Głupia panna”. Ceny zwyczajne. 529-4

Teatr Popularny. W piątek, 10 lutego „Kaśka Karyatyda” dana będzie na ogólne żądanie sztuka w 5-ciu aktach — Gabrieli Zapolskiej. Po cenach o połowę niższych od popularnych, a mianowicie: krzesła od 25 do 65 kop., łóże po 1.95 kop., galerya po 15 i 10 kop. Bilety jak zwykle do nabycia wcześniej w cukierni p. Ulrichsa, róg Piotrkowskiej i Zielonej, a w dzień przedstawienia od godziny 6-ej w kasie teatru. 545

Teatr Popularny A. MIELEWSKIEGO (KONSTANTYNOWSKA 16) Jutro o g. 8 m. 15 wieczorem **Potęga ciemnoty** Na dochód „Gniazda” Łódzkiego na Bałutach. Ceny o połowę niższe.

TEATR POLSKI A. Zelwerowicza Cegielniana 63. W PIĄTEK dnia 10 go lutego 1910 roku po cenach o połowę niższych od cen popularnych dana będzie znakomita sztuka **„Dzień Zaduszny”** HEYERMANS — w 3 aktach, z występem p. Laury Dunin. Bilety codziennie do nabycia w cukierni W-go Kamora, róg Dzielnej i Wschodniej, od 10 ej do 8-ej wiecz., w dniu zaś widowiska od 11 ej do 2-ej i od 5-ej po poł. w kasie teatru. 332

Biuo Techniczne-Instalacyjne A. Wettler Sen. Warszawa ul. H. za 59 Tel. 98 i 19-98. Łódź Piotrkowska № 121 Tel. 19 48. WYKONYWA: centralne ogrzewania, wodociągi, kanalizacje, biologiczne oczyszczania ścieków i centralne odkurzenia. 266-6

Teatr Łódzki Cegielniana 63. 525 Jutro o godz. 8 m. 15 wiecz. po raz pierwszy **„NIECH ŻYJE ŻYCIE”**. Występ Wandy Siemaszkowej.

Kooperatywa mieszkaniowa.

W sprawie powstającego u nas T-wa spółdzielczego „Nasz Dach” w swoim czasie zabieraliśmy głos i wykazaliśmy nasze poglądy na tego rodzaju kooperatywy przynoszące daleko więcej krzywdy, niż korzyści idei współdzielczości.

Obecnie leży przed nami № 6 „Wolnej Trybuny”, w którym znajdujemy artykuł pióra J. Porębskiego p. t. „Kooperatywa mieszkaniowa”, potwierdzający nasze poglądy.

Z artykułu tego przytaczamy poniżej wyjątki, udowadniające słuszność naszych zapatrywań na Towarzystwo współdzielcze „Nasz Dach”.

W Łodzi powstaje Towarzystwo współdzielcze „Nasz Dach”, mające na celu budowę wielkich domów mieszkalnych dla robotników. Nie znalazłszy dotychczas w prasie ze strony nowozałożonego Towarzystwa wyjaśnień, na jakich podstawach pragnie ono oprzeć swą działalność. Musimy się przeto dla oceny przedsięwzięcia zadowolnie cyframi „Kuryera Łódzkiego”, który w patetycznych słowach robi Towarzystwu reklamę.

Przy 10 tysiącach członków kapitał zakładowy będzie wynosił 250 tysięcy rubli, czyli każdy udział 25 rb. Przy takim kapitale zakładowym łatwo otrzymać dwakroć większą pożyczkę i za ogólną sumę 750,000 rb. wybudować trzy domy, któreby dały pomieszczenie 1,200 rodzinom, placącym po 100 rb., dochód wynosiłby więc 120 tysięcy rubli rocznie. Z sumy tej odchodzi 3% dywidendy dla 10 tysięcy członków, to jest 7,500 rb., 20,000 rb. na procent od długu i na jego umorzenie, 5,500 rb. na zarząd, naprawy i t. d., czyli że pozostanie jeszcze 89,000 rb. na

budowę dalszych domów, by z czasem każdy członek Stowarzyszenia posiadał w nich mieszkanie.

Jakie nadzieje stara się obudzić wśród publiczności „Kuryer Łódzki” na rachunek nowego Stowarzyszenia widać choćby z następujących nadejtych zdań:

„Pominąwszy już realne korzyści, jakie będą w przyszłości udziałem członków, należy zaznaczyć, że sama dążność do zrzeszenia się posiada swoje wysokie społeczne wartości.

„Popularyzuje ona w stowarzyszonych ideę współdzielczości, ogaiskując w swem śródlowisku rozległe rzesze różnorodnych i rozmaicie uspołecznionych jednostek, wytwarza potęgę w stosunku do istniejących warunków odporną i, z rozleniwiałych w aburgacji umysłów stwarza liczne kadry jednością silnych grup, w poczuciu tej własnie mocy, zdolnych do pożytecznej i intensywnej pracy twórczej dla przyszłych pokoleń”.

Przyczepianie podobnych nadziei do bardzo niepewnego przedsięwzięcia jest najprostszą drogą do skompromitowania idei współdzielczości. Ze zaś przedsięwzięcie jest niepewne, o tem świadczy choćby pobieżny rzut oka na sprawę.

W Anglii istnieje 2 miliony 404 tysiące zorganizowanych współdzielczo robotników, należących do 1428 stowarzyszeń spożywczych. Z cyfry tej tylko 413 stowarzyszeń podjęło budowę domów mieszkalnych i wybudowało ich 46,527 za 90 milionów rubli. Domy te po części pozostają własnością stowarzyszeń spożywczych (3,350 domów), po części zostały sprzedane członkom (5,577 domów), a w większej części wybudowali je sami członkowie przy pomocy stowarzyszeń. Nadto istnieje od 1884 r. Stowarzyszenie współdzielcze „The Permanent Building Society”, zajmujące się specjalnie budową domów; posiada ono 5,616 członków i wybudowało 2,460 domów, których 3/4 stanowi obecnie własność członków. Trzecia wreszcie grupa, t. zw. „Tenant Co-operators Limited”, organizacja lokatorów, posiada 3134 domów. Razem więc chodzi tu o 51 tysięcy domów. Powiemyż kooperatywy angielskie budują zazwyczaj małe domki dla jednej lub dwu rodzin, przeto może chodzić o dane pomieszczenia najwyżej 100 tysiącom rodzin, co jest, ma

